

Милан Р. Симић

КАП КРВИ НА АРХАНГЕЛОВОМ МАЧУ*

Кафана у којој сам се по договору, тачно у осам сати увече, нашао са особом Х (каспије и са особама Х1, Х2, Х3 итд.), налази се на поспе необичном месту. Јер, гледано из правца паланачке железничке станице, са десне стране кафане испрсила се ка небу православна црква, а са леве стране кафане налази се зграда музеја. Одмах у продужетку, на двадесетак метара од музеја, налази се зграда позоришта. Иза позоришта чудо једно од пустоши, и сметлишта, које се простира све до зарђале гробљанске капије, натрулих тараба и споменика о које се круни време. А како сам у Паланку стигао касно, готово с првим мраком, са железничке станице упутио сам се одмах у кафану, за коју се мора још рећи да никако није место за провод... Помислио сам за малобројне кафанске госте да су обичне бадавације, над чијим се главама, видело се, расипала туга, јер су они пића испијали ћутећи као гробови. Није ме дакле изненадила тишина у кафани, али ме је разочарао неукус кафанских зидова. Јер, зидови обложени филмским рекламама и умрлицама (избројао сам их седамнаест), пре одговарају нпр. зидовима у метроу! А да би неукус био потпун потрудио се власник кафане, ко би други, одредивши икони место изнад саме пећи на угаљ, тако да је на икони остало мало тога да се препозна! Јер, крила Св. Архангела Михаила, Душовадника, „најугледнијег и најближег Божјем престолу међу бестелесним силама” само делимично су се разазнавала, а од мача, који би требало као огањ божји да се јасно види у Архангеловој десној руци, готово да

* Непосредно пре интервјуа са књижевником Радославом Братићем, као и пре писања ове приче, уистину сам се осећао као дете коме треба помоћ!

није било ни трага, ако се изузме тек једва видљива његова општрица! Од временне прашине није се јасно распознавало ни само Архангелово лице, па је Душовадник баш ружно изгледао без једног ока...

Попунио сам био две цигарете пре него што је конобарица, са својим тупим осмехом, лењо пришла столу за којим сам седео питајући ме шта желим попити. Рекох јој: „Молим, чашу љуте“, а упитих је и за вечеру.

— Кухиња ради тек од осам, жалим — одговорила је помало изненађена, и кренула назад ка шанку.

— Опростите... — позвах је, тачније, довикнух за њом.

— Шта је сад? — упитала ме је недопустиво нељубазно.

— Не бих, ипак, љуту! Гладан сам, схватате?

Климала је главом као да схвата.

— Зар немате макар чварке?

Ћутала је, тако ме још више нервирала.

— Донесите ми чашу киселе, молим! И горку кафу! — завршио сам окрећући главу од ње. Али:

— Нестало је киселе, а нема ни кафе! — одговорила је бесно, баш бесно, тако ме и провоцирала, понашајући се као да зна колико се тешко сналазим у обичним разговорима, а све стрељајући ме погледом. Осећао сам се непријатно, једноставно нисам знао каквим то речима треба да се обратим бесној жени, кад...

— Погледај! — обратила ми се заповеднички.

Брзо и спретно повукла је столицу, потом је задигла хаљину високо изнад колена, па је своју десну ногу подигла на столицу, као да је то нешто сасвим природно, тако да сам уистину затечен јасно видео једну велику модрицу, и више малих модрица, на њеној бајковито белој бутини. Ко зна докле би укочено гледао у њену бутину да ме конобарица није прекинула тобоже равнодушно, у ствари ругајући ми се:

— Понашаш се прстачки... Претпостављам да немаш љубавницу, а жена мора да ти је скоро умрла, кад тако гледаш...

— Шта... Шта хоћеш? — несигурно сам упитао, за тренутак обухватајући погледом оно мало гостију у кафани, а све схватајући да ме ова жена све више збуњује. Али, гости као да нас двоје нису ни примећивали. Зато сам се брзо одлучио и грубо рекао конобарици (што сада мислим да је било погрешно):

— Ти си курва!

— Не, ја сам грабљивица! — још брже је одговорила, притом се осмехнула, и вешто открила вршак језика.

— Грабљивица!

— Да, грабљивица! Грабим од живота, знаш...

— Седи, молим те. Доста ми је надмудривања... — додао сам узбуђено, или промукло, не сећам се више.

— Не могу да седнем... Иако и сама добро знам да свет не почиње и не зависи од моје приче, саслушај ме бар... Јутрос ме је тукао, животиња једна! — рекла је спуштајући ногу са столице

— Знаш, он је сликар, и мој љубавник, тачније, то му је једини посао!

Ћутао сам, а конобарица је наставила своју причу:

— А ја? Каже ми, твоје је порекло сељачко, мораш да зарађујеш, моје порекло је уметничко! Замисли, вели, порекло УМЕТНИЧКО!

Покушао сам до конобарицу слушам пажљиво, али нисам је баш схватио.

— А Бог сами зна да ниједну, ама баш ниједну слику није насликао. Зар је то сликар? — питала се усплахирено, и додала:

— Више нећу да живим с њим...

— Не разумем те, ипак... „На крају крајева, свака је уметност индивидуална зато што представља стварност коју види само један једини дух”, што би рекао Ернест Сабато... — покушао сам...

— А ти хоћеш киселу воду? И кафу? (Ох, господе, какве везе има кисела вода, и кафа, са њеним модрицама?) А чварке имам, остали од мог ручка. Донећу их... — рекла је и кренула назад ка шанку.

— Љуту ми донеси! Дуплу! — завапио сам за њом. И добио сам сада много сигурнији у своје речи: — Ти би да окренеш свет наглавачке, а!

— Теби моја прича ништа не значи! Зар ништа више не умеш да кажеш? — уместо одговора упитала ме је конобарица, која је наравно застала на сред кафане, окренула се према мени, чак је нашла времена и рукама намештала косу... — Само си ти могао да направиш овакву глупост и да непристојно срозаш „филозофски ниво” нашег разговора! — додала је још прилично оштрим гласом увређена млада жена!

— Не брини! — покушао сам да је смирим. — Писац ће увек дати сведочанство о свеу, ма како сићушно било — мисли Ернеста Сабато!

— Шта хоћеш да кажеш? — узвратила је жена сада још простодушније.

— Можда ово и није успешна кратка прича у строгом смислу, чак све више не схватам како сам се и нашао у њој, али покушаћу, јер волим да проучавам људе на необичним местима, да приповест приведем крају како ваља а то значи да ћеш бити лик...

— Не разумем! Ти би канда...

Нисам јој дозволио да заврши:

— Како не разумеш? Не знам где прочитао...

— Батали! — још одлучније ме прекиде конобарица и журно настави ка шанку...

Још лошије сам се осећао. Ето, и то је судбина оних за које се каже „писац свог временцета”, а сматрам да припадам таквима.

Погледах овлаш кроз прозор. Мрак је био тако густ да би веште руке од њега могле и фигуре да извајају, помислих...

Некако истовремено, када сам био послужен дуплом љутом, у кафану је ушло њих десетак обучених у костиме. Били су то глумци позоришта из комшилука. Мени се њихов смех, помешан са цсовкама, намах учини попут црквеног звона кад се огласи у невермену. Један глумац је био толико пијан да је једва успео да упусти своју гузицу на столицу. Па су сви ти глумци неколико столова саставили на средини кафане све понашајући се, упорно, као да су на цсовачкој позорници, или на свадби, а не у кафани!

— Остави Бога, зна он свој посао — рече онај обучен у костим кловна.

Наравно да се он обратио био свом колеги глумцу, али ја сам се осећао као да се мени обраћа. Чак је, изговоривши то, и погледао у правцу стола за којим сам седео. Али, како је Глумац брзо окренуо главу, уверио сам се да је оно његово речено о Богу, ипак, само случајност и да се не односи на моја размисљања...

Дуилу љуту сам одједном сасуо у грло, тако да су ми сузе пошле на очи. А када сам се прибрао, погледах на зидни сат који је ризично вишио изнад шанка. До доласка особе Х (а и отварање кухиње!), јер у кафани никог нисам приметио са ружом у руци, знаком распознавања, остало је било петнаестак минута. Извадих из џепа и струк Матиног босилка и, такође по договору, положих га на сто поред чаше с ракијом, јер сам у међувремену био поново послужен, такође дуплом, а са пропратним речима лепе конобарице да кућа части (још је додала како умире од радозналости јер је уистину занима (откуд тако изненада? питао сам се) шта ће се догодити до краја приче! А из унутрашњег џепа сакоа извадио сам, и на сто спустио, све оне цедуље са припремљеним питањима за Књижевника. Пре него што сам питања прочитао, на једној од празних цедуља записао сам: „Остави Бога, зна он свој посао”. Била је то мисао оног глумца, Кловна, за коју сам још тада знао да ћу је употребити у овој прози... Прочитао сам цедуље са припремљеним питањима за Књижевника. Питањима нисам имао шта да додам, а ни да одузmem. Остало је, дакле, да сачекам особу Х, само толико, мада сам намах и сам искрено посумњао у Књижевниково постојање, и интервју с њим, а који, напokon, следи...

Тачно у двадесет сати глумци су, као по команди, напустили кафану. Остао је само Кловн, и управо се он потрудио да прича крене предвиђеним током. Јер, на моје изненађење, Кловн је пришао мом столу. Тишина је ако је то уопште могуће, освежена мирисом руже коју је клоvn држао у руци, наједном оживела, и мене обузе нагли осећај олакшања. Пружих клоvну цедуљу број један на којој је било исписано: „Припремајући се за разговор са Вама, сетио сам се једне анкете *Српског књижевног магазина*. Њихово питање нашим савременим писцима гласило је: „За кога пишете и ко су Ваши читаоци?” Желео бих да чујем и Ваш одговор.”

Кловн је пресавијену цедуљу ставио у џеп, погледао ме озбиљно, па рекао:

— Одговор од Књижевника ће стићи за пола сата. Са одговором, а по друго питање, доћи ће неко други... И још нешто. Моју мисао не смете употребити...

— Коју вапу мисао? — правио сам се невешт.

— Знате ви добро коју.

— Зашто, мисао је дивна! Не слажем се... — нисам довршио.

— Ти захтеваш од ружног да воли огледало! Кажем вам да моја мисао не личи вапим причама без фабула!

Хтео сам да одговорим, али ме је Кловн предухитрио завршивши речима које су припретилe да прича добије неочекивани преокрет!

— И ја сам од оних који се помало разуме у писање!

Али, да бих приповест вратио, могло би се и тако рећи, на сами почетак, само сам климнуо главом после чега је Кловн, без збогом, отишао не осврћући се...

Не знајући шта бих друго радио у следећих пола сата почео сам да скицирам, да се тако изразим, ликове оних неколико гостију у кафани. Увртео сам себи у главу, потребаће ми и они за моје прозе.

Човек који је седео за столом до самог улаза има грубо и крајње испијено лице, ожиљак на образу, пијаница је, и... Господе, он је бос а на кошуљи, која вири испод његове изаиђале јакне од тексаса, нема дугмад, дакле није раскопчана како ми се чинило...

Ох! бап! тада је „грдосија“ устала и кренула ка мени. Ушлапио сам се, признајем... Шта хоће?

Човек је пришао мом столу и не изговоривши ни реч, дохватио је кутију цигарета „Дринс“ без филтера, узео је десетак цигарета из ње, па ју је назад бацио тако неопрезно да је она оборила чашу са ракијом. Реч нисам изустео, а босоноги се, вероватно ни пиће не плативши, изгубио из кафане...

Лакнуло ми је а конобарица је, испративши претходни мали експец од почетка до краја, на мој сто оставила тек отворену флашу ракије и на моје искрено изненађење био сам послужен и чашом хладне киселе воде, шољом горке кафе, на сто је оставила и тањир пун чварака, али без хлеба што ми прегладнелом и није сметало... И то није било све. Конобарица је још једанпут повукла столицу, коју сам у међувремену био вратио на своје место, па је поновила сцену показивања модрица. Али, сада је само ћутала, и тешко дисала. Помало бојажљиво, пружио сам руку ка њеним белим бутинама. Таман да их додирнем прстима, када је конобарица нагло склонила ногу, столица је пала на под, и та уврнута жена тако је почела да се смеје да ме је језа подишла! И за дивно чудо, они преостали гости, младић у иснегланом црном оделу, старица у дрвоњцима, средовечни господин који је већто „наковао“ шпил карата, као и у претходном случају, нису ни трепнули. Гледали су своја посла, а конобарица се смејала, само лудо смејала, да би одлазећи од мог стола, само за тренутак прекидајући неразумни свој смех, рекла:

— Хоћу да ме вечерас узмеш, знаш! Он је сликар, кажем ти, али ја свирам на клавиру, ја! Не он...

Почех и ја да се смејем сам са собом!

— Имам клавир код куће — одговорих јој весело!

А када је смех делимично пресео, тачније, када се као ножем пресечен поделио на мој усиљени смех, и онај лудоравнодушни смех а који је долазио од конобарице, покушао сам да скицирам, у помињању своју бележницу, и лик старице... Таман почех да пишем, када је у кафану поново ушао онај Босоноги. У руци је држао црвену ружу. Нисам се изненадио. Пружио ми је цедуљу на којој је писало:

(Одговор бр. 1) „Држећи перо у руци, ма како Вам то чудно изгледало, писац не мисли ни на кога док пише, па чак му ни читалац није у видокругу. Писац је само усамљени очајник и индивидуалиста, измакнут од сваког мноштва и колектива. Он се никоме не удвара, ни чи-

таоцу, ни властима, ни Свевишњем. Иако знам да је књига коју макар неки усамљеник као што је и писац сам не узме — изгубљена и мртва ствар. А писац који се удвара публици најчешће је осуђен на пропаст, јер удвориштво није уметност.”

И не понудивши Босоног да седне, какав је ред, предадох му цедуљицу са другим својим питањем за Књижевника:

„Негде сам прочитао да Ваше идеје потичу из стварног живота, да изворним прозним сликама тумачите људску судбину. Ваша вишеслојна и многозначна проза судбински је везана за завичајно тло писца. Не дописујете ли Ви, заправо, више од других савременика, а попут Иве Андрића на пример, историју српског народа?”

Босоноги се, пре него што је изашао, поново дохватио за моју паку цигарета, рекох му да је понесе са собом али он, одвадивши тек неколико цигарета из пакла, рече:

— Одговор ће стићи за пола сата. Са одговором, и са...

— Доћи ће неко други, зар не? — прекинуо сам Босоног, и он је, уверивши се да сам већ прихватио правила игре, једноставно отишао.

Тада са коначно схватио ко су „сарадници” који ће комуницирати са мном до краја интервјуа! И стварно, ни цигарету нисам попушио, а наше друштво, односно кафану, напустила је старица на којој је одело просто смрдело...

Тачно пола сата од како сам уручио друго питање, добио сам одговор. Наравно, у кафану се вратила старица. И она је имала у рукама цвет руже, али је за разлику од Босоног села за мој сто ни не питајући ме да ли је слободно. Приђе, и паручила је љуту, на мој рачун свакако!

А на цедуљи, коју ми је Старица донела, писало је:

(Одговор на друго питање.) „Писац на стварним чињеницама гради своју фикцију, магијску реалност. Или, како би то велики Андрић рекао, уметност приче настаје онда када 'чињенице почињу да лебде'. А што се историје тиче, будите опрезни. Приповедач не зида своју грађевину на историји. Он може само од ње да узме неки податак и да на 'клизавом' терену учврсти бар један од потпорних стубова. Стваралац мора бити уздржан према историјском архиву јер зна да је тамо много кривотворства и лажних доказа. Много је крви и минских поља на њеним просторима. Писац нипошто не исписује историју нација и народа, већ само на основу њене грађе прави неку своју варијанту. Он очовечује повест јер, што рече онај познати писац, да није књижевности 'како би се другачије разликовала смрт животиња на кланици од смрти једног детета'.”

Бидури, помислио сам за Књижевника, презадовољан одговором. Уосталом, Варгас Љоса је неком приликом рекао да је разлика између доброг и лошег писца у томе што први жели то да буде а другом је свеједно, тако да ме је Књижевников одговор дефинитивно уверио како је Он давно одлучио да буде добар писац!

Старица је испила своју ракију, не питајући послужила се и преосталим чварцима из тањира на столу, и цигаретом, чак се и закашљала после повученог првог дима да сам помислио како ће и умрети, па сам

joј, пристојно сачекавши је да се исцанше, предао цедуљу бр. 3: „Нео-појане и неотворене јаме, ишчашена историја, вечите теме које говоре о партизанима и четницима, то је наслеђени амбијент у каквом живимо, радимо, пишемо. У прошлости су многи писци забрањени и прогнани. И данас имамо заборављених стваралаца. Шта уопште чинити?”

Старица је тада, неочекивано, покушала да прочита питање чему сам се одлучно успротивио, чак је и опсовао, назвао је „необразованом и смрдљивом безубицом” што ми, признајем, не иде на част, а она је, искусно и хладно, успела да ми запуши уста, ако допуштате да се тако слободно изразим:

— Смрдљив је и твој постмодернистички поступак вођења приче!

Нисам умео да јој одговорим. Недопустиво, зар не? А када је безуба Старица отишла, и како сам знао да ми преостаје још пола сата чекања, охрабрих се и позвах конобарицу да ми прави друштво. Младић у црном оделу је баш тада изашао, а конобарица је, пићем послуживши успут господина који из руку није испуштао шпил карата, напоскон дошла не дозвољавајући да одвећ дуго самујем за столом. Учинила ми се још и лепшом него на почетку приче, што је само значило... Не, није показала бутине. Седели смо и ћутали, пили и пушили, заједно сачекали младића у црном оделу. Било је тачно девет сати и тридесет минута...

Младић ми је предао одговор, отишао потом у WC, вратила се и конобарица за шанк, а ја сам, нестрпљиво, прочитао одговор бр. 3: „Слободан Јовановић, Владимир Ћоровић, Драгиша Васић, Григорије Божовић, Станислав Краков, донедавно су били табу-тема. Па чак и један Дучић и један Црњански и један Чајкановић стајали су под велом идеолошких забрана и сумњичења. Ипак, време све на крају исправи, када идеологија као отровна киселина поједе саму себе. А остали који су заборављени... Можда им је таква судбина, ко зна. С друге стране, лоше памћење је у навици Срба, да своје најпре презру, одбаце и забораве.”

Младић у црном оделу таман је WC напустио на време да му предам четврто питање, по обиму најкраће. Баш зато сам се изненадио када је младић, прочитавши питање (нисам се побунио), не трепнувши рекао:

— Одговор на питање „Шта су награде промениле у Вашем односу према људској пролазности?” изискује мало више времена.

— Побогу, зашто? — нисам издржао.

— Поставили сте питање о људској пролазности, хеј! Зато не очекујте одговор пре поноћи!

Нисам се успротивио, а не би ни имало смисла. Књижевник ме је једноставно, од самог почетка ове приче, стављао пред свршен чин, и ја се опустих. Досу сам ракију у чашу примећујући да у кафани нема више оног господина са шпилем карата. Отишао је био, вероватно, заједно са младићем у црном оделу, а то је значило да смо у кафани остали конобарица и ја, сами. То је значило и прилику...

У тренутку када сам јој, сав напет, махнуо да ми се поново придружи, зидни дрвени сат се, како сам и прогнозирао, откачио од ексера

за који се држао, и тако је треснуо о под да од њега није остало много. Конобарица је сочно опсовала, али ми се придружила не хајећи за саг. Уосталом, ни мене се више није тицало време, а и што би? Остало је било још само једно питање за Књижевника, а тачно сам знао да ће по њега доћи онај господин!

Можда сам непотребно дуго благо миловао чврсте и беле дојке моје нове љубавнице, а можда сам тако чинио јер сам био просто опијен мирисом босиљка што је, не знам откуд, испунио био читаву кафану, а у време докле је трајала наша љубавна игра... А када смо конобарица и ја посао ваљано завршили она је отишла до шанка, па се вратила са флашом ракије, и цедуљом:

— Књижевник је за тебе, рано јутрос, оставио литар пљивовице. Предложио је да ракију сутра, пре првих петлова, на гробљу заједно попијемо! — у даху је рекла конобарица не објашњавајући зашто се до тада према мени понашала као према незнанцу, јер је било јасно да је од самог почетка приче тачно знала ко сам! И зашто сам дошао!

— А зашто ракију да пијемо баш на гробљу? — упитао сам.

— Откуд ја то могу да знам! — одговорила је.

Запањен, пре слуђен, прочитах и цедуљу од Књижевника. На њој је писало: Погледај икону, брзо! (Брзо сам погледао у икону.) Шта видиш?

— Видим, ох, видим кап крви на Архангеловом мачу, то видим! — узвикнуо сам колико ме грло носи.

— То је твоја кап крви! — рекла је конобарица, и пољубила ме...

Баш у том часу, вратио се у кафану господин са шпилем карата. Већ нешто смиренији, узео сам из његових руку одговор бр. 4: „Писац не сме мислити ни на какве награде и похвале. Он својим пером разграђује и оно што су векови уздигли. А сами знате да се многим то не допада. Део публике не воли када писац скине маске са лица хероја и дирне у њихове идеале. А власт је знала кроз историју да ствараоца, када оцени да је дирнуо у њене светиње, пошаље и на гилотину. И данас се то догађа. Видите у каквом паклу живи онај заточеник савести овог века — Салман Ружди који је осуђен на смрт због метафора, а неки дан познати нигеријски писац је обешен. Добро је када писца хвале, није рђаво ни када га куде, а најгоре када га прећуткују. Награда аутору обезбеђује мир да може радити на следећој књизи, а читаоцу помаже да скраћеним путем провери књигу коју држи у руци.”

Узалуд почех погледом да тражим господина. Нестао је, уплаших се... Но, срећом, господин се појавио. Био је у WC—у.

— Опростите, стомак ме мучи — рекао је.

— Ако имате пролив, добро би било да напијете... — али, господин ме је грубо прекинуо:

— Остави Бога, зна он свој посао! — „изненадио” ме је господин својим одговором.

— Ах, извините... Ево! — пружих му у руке своје последње питање.

„Маркес је једном приликом рекао да је почео писати пуким случајем, а после тога је пао у замку и почео да ствара из задовољства. Ка-

же да не постоји ништа на свету данас што више воли од писања. Какво је Ваше мишљење о томе?”

И тек када је господин отишао, видех да сам се прерачунао. Не упитах га ко ће ми донети одговор на последње питање. И да ли ће, уопште, тај одговор стићи?

А после пола сата мог грозничавог ишчекивања, у кафану сте, главом и брадом ушли Ви, све стежући увели ружу у рукама. Сели сте за мој сто и предали сте ми од књижевника Одговор бр. 5.

„... Опростите ми што ћу овом приликом да цитирам своју маленкост. Писање је за мене и ужас и задовољство. После завршеног рукописа долазе тренуци пражњења, па и спокоја. Важно је да она грозота белина папира више не плаши. Да не дави више баласт граматике и синтаксе. Питаћете можда да ли је писац на губитку? Увек, каже Селимовић, поготову ако не верује у Свевишњег. А за писца и читаоца Свевишњи би могла бити и Реч. Сећате ли се оног плача дечака из филма *Рубљов*? Он плаче, а други се ралују. Само што га коњаници не згазе. И читаоци знају бити често такви. Када чује прасак и пуцањ, налик на онај када прегори божићни бадњак — тада писац може да личи и на пупача који је потрошио цигарете, а загазио је у ноћ и више нема где да их купи. Све је уложио у причу а сада је препуштен себи, пред новом празником и ништавилком. Зато је писац пред празном хартијом увек као дете коме треба помоћ.”

Сложио сам се са последњим одговором, толико да сам наглас помислио: Ако икада престанем да пишем, сигурно знам да ћу се осећати као да сам се поново родио. Због нове празнине и ништавила, ваљда!

И када сам Књижевников одговор прочитао наглас, Ви сте ме упитали, не знам зашто али баш резигнирано:

— Имате ли још питања за г. Књижевника?

Да, имам, одговорио сам вам, и пред вашим очима, живо се сећам, на јединој преосталој белој страници из бележнице записао сам питање: Где ћу ја ноћас да спавам?

Ви сте ћутке и бледо гледали у мене. И тек после пет минута тишине, а можда је прошло и више, поново сте ме упитали:

— Побогу, шта Вас је инспирисало да напишете овакву причу?

Ја сам вам одговорио, ако се тачно сећам:

— Веровали или не, инспирисала ме је једна једина реченица Фелисберга Ернандеса а која гласи: „Келнер у бару је приметио да се смејем сам са собом па је пришао да проћаскамо.”

Не знам, искрено, ко се осећао непријатније. Ви, који тврдњу о извору моје инспирације, да тако кажем, нисте баш најбоље разумели, или ја који сам правила фикцијске прозе испоштовао до краја. На сву срећу, тада је главна јунакиња ове приче, лепа конобарица, прекинула мучну ситуацију! Вас је елиминисала из приче, а мене је просто ухватила под руку и одвела својој (дозлабога неуредној) кући...

Наравно, нисам одолео. Пре него што смо конобарица и ја изашли из кафане, погледао сам још једанпут у икону Душовадника. Кап моје крви још увек је стајала на самој општрици његовог мача, мислим да

је и сада тамо, то ме је тада силно уплашило да би временом тај мој (необјашњиви) страх једноставно нестао!

Следећег јутра, право из постеље, конобарица и ја, још топли и знојави, отишли смо на гробље пре првих петлова. И поред оних првих начетих и трошних споменика, мало-помало, попили смо литар шљиво-вице...